

სამეწარმეო ფინანსები და ტექნოლოგიური სტარტაპების
განვითარება ნიგერიის ჯანდაცვის სექტორში

ჰენრიეტა აგბო

Ph.D., ლაგოსის უნივერსიტეტი, ნიგერია, hnugboh@gmail.com

სანდი ადებისი

Ph.D., პროფესორი, ლაგოსის უნივერსიტეტი, ნიგერია, sadebisi@unilag.edu.ng

იოჰან ფლოსბაში

Ph.D., ლაგოსის უნივერსიტეტი, ნიგერია, johannes.flosbach@clicktgi.net

საკვანძო სიტყვები: Chekkit ტექნოლოგია; სამეწარმეო ფინანსები; ჯანდაცვის სექტორი; სტარტაპი; ტექნოლოგიური სტარტაპი

J.E.L. Classification: I15, O3

DOI: <https://doi.org/10.52244/ep.2026.31.03>

ციტირებისთვის: Ugboh H., Adebisi S., Flosbach J., (2026) Entrepreneurial finance and tech start-up development in Nigeria health sector. Economic Profile, Vol. 21, 1(31), p. 24-38. DOI: <https://doi.org/10.52244/ep.2026.31.03>

ანოტაცია. ნიგერიის ჯანდაცვის სექტორი, მისი კრიტიკული მნიშვნელობის მიუხედავად ეროვნული განვითარებისათვის, კვლავაც ხასიათდება არასაკმარისი დაფინანსებით. ჯანდაცვის ტექნოლოგიური სტარტაპები წარმოიშვა როგორც პასუხი სისტემურ გამოწვევებზე, თუმცა ფინანსურ რესურსებზე შეზღუდული წვდომა მნიშვნელოვან ბარიერს წარმოადგენს მათი ზრდისა და გრძელვადიანი მდგრადობისათვის. მოცემული კვლევა მიზნად ისახავს სამეწარმეო ფინანსირების გავლენის შეფასებას ნიგერიაში ჯანდაცვის ტექნოლოგიური სტარტაპების განვითარებაზე, Chekkit Technologies-ის შემთხვევის ანალიზის საფუძველზე.

კვლევის ფარგლებში განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა Chekkit-ის წინაშე მდგარი ფინანსური გამოწვევების იდენტიფიცირებას, მის მიერ გამოყენებული სამეწარმეო ფინანსირების წყაროების სისტემურ ანალიზს და დაფინანსების მიღების შემდგომ მიღწეული განვითარების ეტაპების შეფასებას. კვლევა ეფუძნება შერეული მეთოდების (mixed-methods) გამოყენებას, რაც უზრუნველყოფს როგორც რაოდენობრივი, ისე ხარისხობრივი მონაცემების ინტეგრირებულ ანალიზს. რაოდენობრივი მონაცემები შეგროვდა Chekkit-თან დაკავშირებული 42 სტეიქჰოლდერისაგან და დამუშავდა აღწერითი სტატისტიკისა და რეგრესიული ანალიზის მეთოდებით. ამასთან, ხარისხობრივი კომპონენტი მოიცავს კომპანიის დამფუძნებელთან ჩატარებულ სიღრმისეულ ინტერვიუს, რომელიც გამყარებულია ინდუსტრიის მეორადი წყაროებით.

მიღებული შედეგები მიუთითებს, რომ საწყის ეტაპზე დაფინანსებამ, რომელიც უზრუნველყოფილი იყო დამფუძნებლების, ოჯახის წევრებისა და მეგობრების მიერ, ფუნდამენტური როლი შეასრულა სტარტაპის ჩამოყალიბებაში. შემდგომ ეტაპებზე კი ინვესტორებისა და კერძო კაპიტალის ინვესტიციებმა არსებითად განაპირობა როგორც პროდუქტის განვითარება, ისე შემოსავლების ზრდა.

კვლევის საფუძველზე რეკომენდებულია სტარტაპ ეკოსისტემის მხარდასაჭერად ისეთი ფინანსური მექანიზმების დანერგვა, რომლებიც ითვალისწინებს დაბალპროცენტულ და უზრუნველყოფის (გირაოს) გარეშე დაფინანსებას, რაც ხელს შეუწყობს ინოვაციური კომპანიების განვითარებასა და სექტორის მდგრად ზრდას.